

Kecskeméti Törvényszék
1.Gf.21.832/2017/4.szám

A Kecskeméti Törvényszék a dr...ügyvéd (város,utca neve, címe,) által képviselt ... **Kft. „fa”** város, utca, házszám alatti felperesnek,- a dr... ügyvéd (fél címe 1.) és a dr... ügyvéd, (város, utca neve, házszám) által képviselt **alperes neve, címe...szám** alatti lakos alperes ellen jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Bajai Járásbíróság 2017. október 3. napján kelt 15.P.20.380/2017/11. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszámú fellebbezése folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 114.458 (Száztizennégyezer-négyszázövennyolc) forint másodfokú eljárási költséget és az adóhatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 288.400 (Kettőszáznyolcvannyolcezer-négyszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A 2016. április 19. kezdő időponttól felszámolás alatt álló felperesi társaságnak alperes az ügyvezetője, aki több esetben nyújtott tagi kölcsönt felperesnek a társaság működéséhez szükséges költségek finanszírozhatósága érdekében. A felek 2013. decembere 30-án a taggyűlés által és jóváhagyott tagi kölcsönszerződést kötöttek. Eszerint a nyújtott tagi kölcsönök visszafizetésének határideje 2016. március 31. volt. A felperessel szemben a z XY Takarékszövetkezet hitelező 2015. február 24-i kérelmére 21.Fpk..... szám alatt indult felszámolási eljárás.

A felperes 2016. február 8.- 2016. március 22. között több részletben, mindösszesen 3.605.000 forint tagi kölcsönt az alperesnek visszafizetett.

A felszámoló eredménytelen felszólítását követően felperes az alperessel szemben 3.605.000 forint és ennek 2017. február 15. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetése iránt terjesztett elő keresetet az alperessel szemben. Arra hivatkozott, hogy a tagi kölcsön visszafizetése alperes részére jó erkölcsbe ütköző, semmis ügylet volt. Ezzel az alperesi ügyvezető tag a társaság többi hitelezőivel szemben jogtalan előnyben részesült. A felszámolási eljárás kezdeményezésének időpontjában felperes gazdasági helyzete azt indokolta volna, hogy alperes a hitelezői érdekeket tartsa elsődlegesnek, a felperes gazdasági helyzetére vonatkozó bizalmas információi birtokában.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a kölcsön visszafizetése a szerződés felperes általi teljesítésének tekinthető, vagyis nem szerződés. Így erre a Ptk. érvénytelenségi

szabályai nem vonatkozhatnak. Emellett felperes a semmisség ténybeli alapjául olyan körülményre hivatkozott, ami a Cstv. 40. § (1) bekezdés által szabályozott megtámadási kereset alapja lehet. Ezen keresetindításra nyitva álló egy éves jogvesztő határidő azonban eltelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte felperest az állam javára 216.300 forint eljárási illeték, az alperesnek 180.250 forint perköltség megfizetésére.

Határozatának indokolása szerint a felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedését nem sokkal előzte meg a tagi kölcsön visszafizetése. A 2015. december 31-i könyvelési adatok szerint a társaság 743.068.000 forint rövid lejáratú kötelezettségével szemben csupán 7.347.000 forint forgóeszköz szerepelt, a felszámolás közzétételét megelőző napon pedig a 733.477.000 forint rövid lejáratú kötelezettséggel szemben 2.227.000 forint forgóeszköze volt, az a felszámolás közzétételét megelőző napon lényegesen csökkent.

A tagi kölcsön visszafizetésekor felperes fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mert nem volt elegendő pénzeszköze. A tartozás esedékességgel kielégítésének képessége likvid pénzeszközök meglétét feltételezi, ehhez nem elegendő, hogy a cég teljes vagyona, követelésállománya egyébként fedezetet nyújtson a tartozások kielégítésére. A fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet ellenére alperes a nála kedvezőbb besorolású igényekkel rendelkező hitelezők rovására jutott hozzá a követeléséhez.

A felszámoló a hitelezőinek fedezetét elvonó jogügyleteket a Csjtv. 40. § (1) bekezdés szerint megtámadhatja, illetve a jogosulatlanul kifizetett összegeket a Cstv. 40. § (2) bekezdés alapján visszakövetelheti. A jó erkölcsbe ütköző szerződés semmisségére alapított érvénytelenség ezért csak akkor állapítható meg, amennyiben a fenti jogszabályhelyek szerinti tényállási elemeken túl, további többletkörülmények ezt megalapozzák. Hivatkozott ezzel összefüggésben a BDT.2007.1686., BDT.2011.2499. számú eseti döntésekben foglaltakra. Ilyen többletkörülményként értékelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a további hitelezők fedezetének elvonása a társaság tagjának javát szolgáltatta és ezért megállapíthatónak ítélte a semmisséget.

Arra figyelemmel azonban, hogy alperesi érveléssel összhangban a tagi kölcsön visszafizetése nem szerződés, csupán teljesítésben megnyilvánuló reálaktus, a szerződések érvénytelenségére vonatkozó szabályok alkalmazására lehetőséget nem látott. Határozatának indokolásában értékelte a felperes jogi álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott eseti döntéseket (Gfv.X.30.297/2010/4. számú BH.2011.200.) és arra következtetett, hogy perbeli esetben a felek között nem született olyan, az eredeti szerződést módosító megállapodás, ami a kölcsönt a felszámolás elrendelését megelőzően lejártát tette volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, az ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének helytadást kért. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, abból azonban jogszabálysértő következtetéseket vont le és alaptalanul utasította el a keresetet. A felperes fenntartotta az elsőfokú eljárásbeli Kúriai döntésre hivatkozását annak alátámasztására, hogy a tagi kölcsön nyújtásával és visszafizetésével kapcsolatos megállapodást külön kell választani. A kölcsönszerződés létrejöttével mindkét félnek kötelezettsége keletkezik, a hitelezőnek a folyósításra, míg az adósnak a visszafizetésre. Lényeges e döntés abból a szempontból, hogy a Kúria a visszafizetést nem tekinti reálaktusnak, hanem önálló jogviszonynak, mellyel összefüggésben a jó erkölcsbe ütköző jelleg megállapításának a feltételei fennállnak.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

Az alperes fenntartotta azt az elsőfokú bíróság által is elfogadott jogi érvelést, mely szerint a tagi hitel visszafizetése - módosítás hiányában - csak egyoldalú jognyilatkozat, ennek érvénytelensége nem vizsgálható. Érdemben a semmisségi keresettel összefüggésben is fenntartotta a korábbi érveit azzal, hogy a felperesi kereset ténybeli alapját olyan körülmény képezi, ami Cstv. 40. § (1) bekezdés

c) pont szerinti önálló megtámadási kereset alapjául szolgálhat. Ezt a keresetet az egy éves jogvesztő határidőben felperes nem terjesztette elő, ami nem pótolható a jelen semmisségi keresettel.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából releváns bizonyítási eljárást lefolytatta és a megállapított tényállásból helyes jogi érvelés mentén megalapozott döntést hozott, mellyel a törvényszék is egyetértett.

A perben irányadó tényállás sem az első, - sem a másodfokú eljárás során nem volt vitatott, így a törvényszéknek az elsőfokú ítélet felülbírlata során alapvetően abban a kérdésben kellett döntenie, hogy felperes részéről - nem vitatottan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben - alperes javára a tagi kölcsön visszafizetése a jelen perben alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi azaz r Ptk.) 200. § (2) bekezdés szerinti jó erkölcsbe ütköző semmisségen alapuló érvénytelensége megállapítható-e.

Felperes a tagi kölcsön visszafizetése iránti kereseti kérelmének alapjául ugyanis erre hivatkozott. Az elsőfokú bíróság a törvényszék jogi álláspontjával összhangban állóan következtetett arra, hogy az alperes által nyújtott tagi kölcsön visszafizetése nem szerződés, hanem olyan reálaktus, amelynek az érvénytelensége iránti kereset előterjesztése kizárt.

A rPtk. 234. § (1) bekezdés alapján a semmis szerződés érvénytelenségére - ha a törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. A rPtk. 200. § (2) bekezdés szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik.

Ezen jogszabályhelyek figyelembevételével az érvénytelenség kérdése kizárólag szerződéssel összefüggésben merülhet fel, melynek definícióját a rPtk. 205. §-a szabályozza. Eszerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A szerződés létrejöttéhez a feleknek a rPtk. 205. § (2) bekezdés szerint a lényeges és bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodásra van szükség.

A rPtk.198.§(1) bekezdés szerint a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére,és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

A perben irányadó tényállás szerint a tagi kölcsönszerződés alapján alperes igényt tarthatott ennek visszafizetésére,és felperes azt teljesíteni volt köteles.

Mindezekből követően a törvényszék álláspontja szerint a szerződéses kötelezettség - perbeli esetben a tagi kölcsön visszafizetése - tekintetében érvénytelenségre hivatkozással az igényérvényesítés kizárt.

Ennek figyelembevételével - a törvényszék álláspontja szerint - a Cstv. 40. § (1) bekezdésében, illetőleg ahhoz képest a többlettényállási elemekkel összefüggésben kifejtett jogi érvelésnek relevanciája nincsen.

A törvényszék mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (továbbiakban: régi azaz r Pp.) 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta. Kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a rPp. 78. § (1) bekezdés alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés, 4/A § figyelembevételével megállapított az alperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját magában foglaló másodfokú eljárási költség, valamint a felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) bekezdés alapján.

Kecskemét, 2018. március 23.

Dr. Vajda László s.k..
Szemőkné dr. Jávor
Gabriella s.k.. Maróti
Rozália s.k.
a tanács elnöke

előadó bíró

bíró